

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ І ЗДОРОВ'Я**

**VIII науково-практична internet-конференція
з міжнародною участю**

**«МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ ПАТОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ І
ХВОРОБ ТА ЇХ ФАРМАКОЛОГІЧНА КОРЕКЦІЯ»**

**20 жовтня 2025 р.
ХАРКІВ – Україна**

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ І ЗДОРОВ'Я**

**VIII науково-практична internet-конференція
з міжнародною участю**

**«МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ ПАТОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ І
ХВОРОБ ТА ЇХ ФАРМАКОЛОГІЧНА КОРЕКЦІЯ»**

**20 жовтня 2025 р.
ХАРКІВ – Україна**

**MINISTRY OF HEALTH OF UKRAINE
NATIONAL UNIVERSITY OF PHARMACY
DEPARTMENT OF PHYSICAL REHABILITATION AND HEALTH**

**VIIIth scientific and practical
internet-conference for the international participation**

**«MECHANISMS OF PATHOLOGICAL PROCESSES
DEVELOPMENT AND DISEASES,
THEIR PHARMACOLOGICAL CORRECTION»**

**October 20, 2025
KHARKIV – Ukraine**

УДК 615.1:616 (043.2)

Редакційна колегія: проф. Кухтенко О. С., проф. Половко Н. П., доц. Таможанська Г. В., проф. Кононенко Н. М.

Укладачі: доц. Селюкова Н. Ю.

Посвідчення № 848 Державної наукової установи «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» від 26.12.2024 р.

Механізми розвитку патологічних процесів і хвороб та їх фармакологічна корекція : матеріали VII науково-практичної internet-конференції з міжнародною участю, м. Харків, 20 жовтня 2025 р. Х. : НФаУ, 2025, 258 с.

Збірник містить матеріали VIII науково-практичної internet-конференції з міжнародною участю «Механізми розвитку патологічних процесів і хвороб та їх фармакологічна корекція». В матеріалах конференції розглянуто сучасні проблеми медицини і фармації: молекулярні основи патології, клітинні та гуморальні механізми розвитку захворювань; роль генетичних факторів у патогенезі захворювань; механізми розвитку патологічних процесів і хвороб; вікова патофізіологія; проблемні аспекти хвороб цивілізації; клінічна патофізіологія; питання викладання патофізіології; експериментальна терапія найбільш поширених захворювань; фармакологічна корекція патологічних процесів; проблеми та перспективи створення лікарських препаратів різної спрямованості дії; інформаційні технології і автоматизація наукових досліджень з розробки лікарських засобів; створення нутрицевтичних засобів та виробів медичного призначення; маркетингові дослідження сучасного фармацевтичного ринку; нанотехнології у фармації; таргетна терапія захворювань людини; трансляційна медицина; новітні технології діагностики та лікування; біомедичні технології; вплив сучасних технологій на здоров'я людини; актуальні питання фізичної реабілітації та сучасні технології збереження здоров'я людини; ментальне здоров'я та інновації у медико-психологічній реабілітації військовослужбовців в умовах воєнного стану; глобальні проблеми громадського здоров'я.

Для широкого кола наукових і практичних працівників медицини та фармації.

UDC 615.1:616 (043.2)

Editorial board: prof. Kukhtenko O. S., prof. Polovko N. P., assoc. prof. Tamozhanska H. V., prof. Kononenko N. M.

Compilers: assoc. prof. Seliukova N. Yu.

Certificate № 848 of the State scientific organization «Ukrainian Institute of Scientific and Technical Expertise and Information» dated 26.12.2024.

Mechanisms of pathological processes development and diseases, their pharmacological correction: collected papers of to the VIIIth scientific and practical internet-conference for the international participation, Kharkiv, October 20, 2025. Kh.: NUPh, 2025, 258 p.

Collected papers includes the materials of VIIth scientific and practical internet-conference for the international participation «Mechanisms of pathological processes development and diseases, their pharmacological correction». The modern problems of pathophysiology were considered the materials of the Conference: molecular basis of pathology, cellular and humoral mechanisms of disease development; role of genetic factors in the pathogenesis of diseases; mechanisms of pathological processes and diseases development; age-related pathophysiology; problematic aspects of the diseases of civilization; clinical pathophysiology; issues of pathophysiology teaching; experimental therapy of the most common diseases; pharmacological correction of pathological processes; problems and prospects for the development of medicines with different orientation of action; information technology and automation of scientific research on drug create; development of nutraceutical drugs and products for medical purpose; marketing research of the modern pharmaceutical market; nanotechnology in pharmacy; targeted therapy of human diseases; translational medicine; the latest diagnostic and treatment technologies; biomedical technologies; impact of modern technologies on human health; current issues of physical rehabilitation and modern technologies for preserving human health; mental health and innovations in medical and psychological rehabilitation of military personnel under martial law; global public health issues.

For a wide audience of scientific and practitioners of medicine and pharmacy.

UDC 615.1:616 (043.2)

© NUPh, 2025

101	МЕХАНІЗМИ ПАТОГЕНЕЗУ ОНКОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ Старостенко І. А., Бесєдіна А. А.	229
102	ДОСВІД ЛІКУВАННЯ АНГУЛЯРНОГО ХЕЙЛІТУ У ПАЦІЄНТКИ З КОМОРБІДНОЮ ПАТОЛОГІЄЮ. КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК Стеблянко Л. В., Баглик Т. В., Гармаш О. В.	231
103	ЗВ'ЯЗОК rs4759314-ПОЛІМОРФНИХ ВАРІАНТІВ ГЕНА NOTA1R ІЗ РОЗВИТКОМ МЕТАСТАЗІВ У ПАЦІЄНТІВ ІЗ ОНКОЛОГІЧНИМИ ЗАХВОРЮВАННЯМИ СЕЧОВИДІЛЬНОЇ СИСТЕМИ Строй Є. А.	234
104	ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВПЛИВУ СИЛБОРУ ТА КОНДИЦІОНОВАНОГО СЕРЕДОВИЩА МЕЗЕНХІМАЛЬНИХ СТОВБУРОВИХ КЛІТИН НА ПОКАЗНИКИ ПІГМЕНТНОГО ОБМІНУ ПРИ ТОКСИЧНОМУ УРАЖЕННІ ПЕЧІНКИ НІМЕСУЛІДОМ Студент В. О., Гладких Ф. В., Лядова Т. І., Матвеєнко М. С.	235
105	АНАЛІЗ ПОТОЧНОГО СТАНУ РОЗВИТКУ АПТЕЧНИХ ЗАКЛАДІВ В УКРАЇНІ Терещенко Л. В., Смеречук С. Д.	238
106	ВПЛИВ ГЕНЕТИЧНИХ ФАКТОРІВ НА СЕРЦЕВО-СУДИННІ ЗАХВОРЮВАННЯ Хоролець О. В.	239
107	КЛІНІЧНЕ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ПОРЯТКУ НИЖНІХ КІНЦІВОК ПІСЛЯ ЇХ ВАЖКИХ ВОГНЕПАЛЬНИХ ПОРАНЕНЬ Черняк В. А.	240
108	ТЕНДЕНЦІЇ ОХОПЛЕННЯ ВАКЦИНАЦІЄЮ БЦЖ ДИТЯЧОГО НАСЕЛЕННЯ ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ (2019-2024) Шаповалова А. С., Алієв Р. Б.	243
109	ПАТОМЕХАНІЗМИ УРАЖЕННЯ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ КОРОНАВІРУСНОЮ ХВОРОБОЮ Шарапова О. М., Поясова О. – Р. С.	245
110	ПРОГНОСТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ СПІВВІДНОШЕНЬ НЕЙТРОФІЛІВ І ЛІМФОЦИТІВ, ЛІМФОЦИТІВ І МОНОЦИТІВ ПРИ ХРОНІЧНОМУ ЗАПАЛЕННІ Шевченко В. О., Павлова О. О., Шевченко О. М., Шевченко О. О.	247
111	ГРИЖА СТРАВОХІДНОГО ОТВОРУ ДІАФРАГМИ ЯК ПОШИРЕНА ПРИЧИНА РОЗВИТКУ РЕФЛЮКС-ЕЗОФАГІТУ Штикер А. С., Комарчук В. В.	249
112	МЕХАНІЗМИ ПАТОГЕНЕЗУ І ФАКТОРИ РИЗИКУ ПТСР Шугайова В., Недайхліб Л., Бесєдіна А.А.	252
113	ВПЛИВ RHODIOLAE EXTRACTUM FLUIDUM НА ВМІСТ ЗАЛИШКОВОГО АЗОТУ ТА СЕЧОВИНИ В ПЛАЗМІ КРОВІ ЩУРІВ ІЗ МЕТАБОЛІЧНИМ СИНДРОМОМ Яремій І. М., Коркодел О.	255
114	БЕЗПЕКА ЗАСТОСУВАННЯ ПРОТИЗАПАЛЬНОЇ ФАРМАКОТЕРАПІЇ ЗГІДНО АНКЕТУВАННЯ Зяць М. М., Зяць З. Є.	256

ДОСВІД ЛІКУВАННЯ АНГУЛЯРНОГО ХЕЙЛІТУ У ПАЦІЄНТКИ З КОМОРБІДНОЮ ПАТОЛОГІЄЮ. КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК

Стеблянко Л. В., Баглик Т. В., Гармаш О. В.

Харківський національний медичний університет,

м. Харків, Україна

liudmylakhhrk@gmail.com

Вступ. Ангулярний хейліт (АХ) це запальне захворювання, яке уражає кути рота, ротові складки та може супроводжуватись болем та печінням, викликати естетичний і фізичний дискомфорт. Такий стан може існувати кілька днів або мати довготривалий перебіг.

Одними з етіологічних факторів АХ є інфекції, спричинені *Staphylococcus aureus* або *Candida albicans*; місцеві фактори – порушення прикусу, погана гігієна порожнини рота, шкідливі звички; загально-соматичні захворювання, пов'язані з імунодефіцитними станами.

Для лікування АХ використовують зволожуючі бальзами та пом'якшувачі мазі, які мають протизапальні та антимікробні властивості. Але в деяких випадках АХ має довготривалий, рецидивний характер, тоді місцеве лікування не дає бажаного результату, особливо в осіб літнього віку. В науковій літературі описані випадки злоякісного переродження ушкоджених тканин при АХ.

Мета дослідження. Визначити ефективність поєданого місцевого комплексного використання протигрибкового і антимікробних засобів для лікування рецидивного АХ у хворої на цукровий діабет (ЦД) другого типу здовготривалими ураженнями ділянок кутів рота.

Матеріали і методи дослідження. Під нашим спостереженням знаходилася жінка С. віком 66 років яка, впродовж 5 років, перебувала на обліку у лікаря-ендокринолога з приводу ЦД другого типу.

При проведенні опитування з'ясовували скарги, наявність шкідливих звичок, ефективність раніше проведеного лікування супутньої патології. При стоматологічному огляді звертали увагу на шкірні покриви обличчя, стан червоної облямівки губ, кутів рота, проводили внутрішньоротовий огляд. Додатково було призначено клінічний аналіз крові та сечі, біохімічний аналіз крові. Проводилося мікроскопіювання зіскібків з ділянок уражених кутів рота. План додаткового обстеження та лікування узгоджували з терапевтом, ендокринологом та ортопедом-стоматологом.

Результати. Пацієнтка звернулася до стоматолога зі скаргами на наявність двобічних уражень кутів рота, які супроводжувалися болем та печінням при вживанні їжі та розмові. Вважає себе хворою більше трьох тижнів. Після самостійного лікування засобами для зволоження губ ураження не загоїлися. Зі слів пацієнтки дана симптоматика має рецидивуючий характер, періодично виникає протягом останніх двох років. Розвиток клінічних ознак пацієнтка пов'язує зі шкідливою звичкою облизування губ.

На час обстеження загальний стан пацієнтки був задовільний. При зовнішньому огляді виявлено, що нижня третина обличчя зменшена, встановлено зниження висоти прикусу. Регіонарні лімфовузли не збільшені.

Шкірні покриви обличчя чисті, червона облямівка губ суха. В обох кутах рота виявлені тріщини - щілиноподібні ураження до 5 мм. довжиною. Шкіра в ділянках ураження волога, мацерована, гіперемована, набрякла та при пальпації болісна. При огляді порожнини рота спостерігається патологічна стертість зубів другого ступеня, над- та під'ясенні зубні нашарування, ясна гіперемовані, набряклі, глибина пародонтальних кишень 3-4 мм., показники індексу гігієни порожнини рота виявили її незадовільний стан. Слизова оболонка порожнини рота рожевого кольору, помірно зволожена, на спинці язика спостерігається незначна кількість сіро-білого нальоту, який легко знімається шпателем.

Згідно заключення лікаря-терапевта, показники клінічних аналізів крові та сечі в межах вікової норми, показник глюкози на час обстеження дорівнював 7,5 ммоль/л. При мікроскопічному дослідженні зіскрібків із уражень кутів рота виявлена змішана мікрофлора – асоціація грибків роду *Candida* і бактерій (*S. aureus*).

На підставі клінічних та лабораторних критеріїв, проведеної диференційної діагностики поставлено діагноз - ангулярний хейліт, патологічна стертість зубів 2 ступеня, зниження висоти прикусу, генералізований пародонтит 1 ступеня, хронічний перебіг. Супутня патологія - ЦД другого типу.

За рекомендаціями ендокринолога пацієнтка продовжувала прийом метформіну 500 мг 3 рази на добу, періодично проводила контроль рівня глюкози у крові.

У перше відвідування, паралельно з лікуванням АХ, проводили професійну гігієну, в наступні відвідування проводили санацію порожнини рота. Після ультразвукового скейлінга було проведено зрошення порожнини рота та інстиляція пародонтальних карманів розчином «Віодін» в розведенні 1:10 (20 крапель. розчину разводили в 100 мл. води). Засіб «Віодін», активною речовиною якого є повідон-йод, має широкий спектр протимікробної дії, високі протизапальні властивості, здатний проникати через біоплівки.

На ділянки уражень кутів рота проводили аплікації гелю «Камістад» на декілька хвилин (3-5). Гель «Камістад», має болезаспокійливі, протизапальні та антибактеріальні властивості, в склад препарату включені місцевоанестезуючий засіб лідокаїн та екстракт ромашки.

Після знеболення тріщини кутів рота обробляли нерозведеним розчином «Віодін». Розчин, після його застосування, залишали до висихання і після цього тонким шаром наносили «Міконазол», втирали до повного його всмоктування на вологі поверхні в уражених ділянках. Протигрибковий препарат «Міконазол» володіє антиексудативною дією. Курс лікування тривав 5 днів.

Після закінчення курсу лікування пацієнтка скарж на біль, дискомфорт в кутах рота не пред'являла. При обстеженні було виявлено, що гігієна порожнини рота покращилася, кровоточивість ясен зменшилася, набряк і гіперемія ясен зникли. В кутах рота ознаки мацерації шкіри, тріщини також зникли, ураження епітелізувалися. В місцях колишніх уражень спостерігалася слабо помітна зміна кольору шкіри (ділянки розміром 2x4 мм, світло- коричневого кольору, безболісні при пальпації).

Для покращення гігієни порожнини рота пацієнтці було рекомендовано змінити зубну пасту та щітку. Аплікації крему «Міконазол» продовжити до 8 діб. Провести стоматологічне ортопедичне лікування та здійснювати регулярне спостереження у ендокринолога.

Висновки. Таким чином, у пацієнтки з АХ на фоні ЦД другого типу спостерігалася погана гігієна порожнини рота, запальний процес у тканинах пародонта, стертість зубів 2 ступеня, зниження висоти прикусу. При мікроскопічному дослідженні уражень виявлено змішану (грибкову і бактеріальну) мікрофлору. Усі вищеназвані фактори можуть ускладнювати перебіг або викликати часті рецидиви ангулярного хейліту.

Проведений курс лікування, який включав усунення місцевих факторів, місцеве використання гелю «Камістад», антисептичного розчину «Віодін» та протигрибкового крему «Міконазол», виявився ефективним при лікуванні довготривалих тріщин кутів рота.

Після збільшення спостережної бази така схема лікування може бути рекомендована для використання в стоматологічній практиці.

Ключові слова: ангулярний хейліт, цукровий діабет, лікування.

Scientific publication

VIIIth scientific and practical internet-conference for the international participation

MECHANISMS OF PATHOLOGICAL PROCESSES DEVELOPMENT AND DISEASES, THEIR PHARMACOLOGICAL CORRECTION

Collected papers of VIIIth scientific and practical internet-conference for the international participation

(October 20, 2025)

Signed to print 26.10.2025. Format 60x84/16. Paper is offset. Font of Times New Roman. Risograph printing. Conventional printed sheets 5,8.
100 copies were printed. Order from 25.10.2025. The price negotiated.

Printed from make-up page in the print-house of FOP Zanochkin D.L.

16 George Tarasenko str., Kharkiv, Ukraine, tel. (057) 757-93-82